

pt. 03.07.2020 16:39

Szkoły specjalne - zdalne nauczanie

Do kurator@kuratorium.krakow.pl; informacja@inspektorat@gis.gov.pl

Szanowni Państwo,

Chciałam wyrazić swoje głębokie zaniepokojenie planami związanymi z kontynuacją nauki w formie zdalnej od września 2020 r. Mój niepokój związany jest z faktem, że nasze dzieci w szczególnie dotkliwy sposób zostały pokrzywdzone przez podjętą przez ministerstwo decyzję o konieczności zamknięcia szkół z powodu rozwoju epidemii COVID-19. Podejmując decyzję o organizacji nauki w formie zdalnej dla wszystkich szkół, ministerstwo najwyraźniej zignorowało fakt, że beneficjentami systemu edukacji w Polsce są również dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych, z trudnościami w rozwoju, które uniemożliwiają im normalne funkcjonowanie i naukę w szkołach masowych – a są nimi uczniowie szkół specjalnych oraz szkół o charakterze integracyjnym z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Jednym z zaburzeń rozwojowych, które w znaczący sposób utrudnia funkcjonowanie dzieci w rzeczywistości szkolnej i sprawia, że wymagają one odpowiedniego wsparcia w procesie edukacji i dostosowania metod i treści nauczania do ich szczególnych potrzeb edukacji, jest autyzm dziecięcy.

Jednymi z najczęściej występujących objawów autyzmu u osób dotkniętych tym zaburzeniem są duże trudności w komunikacji i nawiązywaniu relacji społecznych, ograniczone i sztywne wzorce zachowań i zainteresowań. Duża część osób z autyzmem ma dodatkowe deficyty w zakresie funkcjonowania intelektualnego (upośledzenie umysłowe), językowego, a także zaburzenia współlistniejące, takie jak np. padaczka, zaburzenia kompulsyjno-obsesyjne, zaburzenia integracji sensorycznej i uwagi, ADHD, nadwrażliwość na bodźce (światło, dźwięk, ból), zaburzenia lękowe, czy zaburzenia afektywne dwubiegunowe. Autyzm jest niestety zaburzeniem nieuleczalnym. Dzięki wypracowanemu przez lata systemowi wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym także odpowiednio dostosowanemu systemowi edukacji do potrzeb dzieci z takimi zaburzeniami, jak do tej pory możliwe było podejmowanie działań, które w znaczący sposób pozwalały na łagodzenie negatywnych objawów związanych z autyzmem. Powszechnie wiadome również, że brak podejmowania jakichkolwiek działań terapeutycznych i edukacyjnych u dzieci w spectrum autyzmu spowodować może stagnację rozwojową, a nawet regres i nasilenie negatywnych zachowań, takich np. jak agresje i samoagresje, psychozy, ruminacje, depresje i wiele innych zaburzeń psychicznych itd.

Jak dotychczas szkoły były zobligowane do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci oraz i indywidualizacji procesu nauczania, polegającego na dostosowaniu procesu edukacji do szczególnych potrzeb tych dzieci. Nauczyciele i dyrekcja zarówno szkół specjalnych i integracyjnych, jak również szkół masowych, zobowiązani byli do dostosowywania tempa zajęć, metod i form pracy do potrzeb takich osób, jak również do dążenia do wyrównywania ich szans edukacyjnych poprzez udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zgodnie z art. 127 Ustawy z dnia 14.12.2016 „Prawo Oświatowe”, a także *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (Dz.U. z 2017 r., poz. 1578) do obowiązków dyrekcji takich szkół należy między innymi: realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, odpowiednia organizacja warunków do nauki, w tym wyposażenie szkoły w sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów; organizacja zajęć specjalistycznych, w tym zajęć rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych; integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi; przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym, zatrudnianie dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, u których stwierdzono autyzm, w tym zespół Aspergera, opracowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET), w którym dokładnie określony jest zakres i sposób dostosowanie i programu nauczania szkolnego a także wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (poprzez zastosowanie metod pracy z uczniem).

Efektem zbyt dosłownego zastosowania się przez dyrekcję placówek edukacyjnych, do których uczęszczają nasze dzieci, do zaleceń Ministerstwa Edukacji poprzez całkowite uniemożliwienie naszym dzieciom dostępu i do odpowiedniej formy edukacji, wsparcia, ale też terapii, jest niestety regres rozwojowy naszych dzieci, pogorszenie się ich zdrowia psychicznego i fizycznego, a także ich funkcjonowania społecznego, a także zniweczenie wieloletnich działań terapeutycznych podejmowanych wspólnymi siłami przez rodziny dzieci, a także przedstawicieli systemu opieki zdrowotnej i edukacji. Jesteśmy bardzo zbulwersowani faktem, że system nauczania zdalnego w rażący sposób łamie prawa dzieci niepełnosprawnych zagwarantowane im nie tylko przez Konstytucję, ale również w innych aktach prawnych, takich jak chociażby: Konwencja o Prawach Dziecka, Prawo Oświatowe, Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych. Przypominamy, że ustawy te gwarantują naszym dzieciom osiągnięcie niezależności poprzez aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, dostęp do nauki, oświaty, opieki rehabilitacyjnej, rozwoju osobistego, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także poprzez zapewnienie pomocy i wsparcia osobom odpowiedzialnym za opiekę nad nim, czyli nam rodzicom. W placówce, do której uczęszczają nasze dzieci

lekcje dzieci, jak również zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze przez cały prawie okres trwania nauki w okresie od połowy marca do końca czerwca odbywały się w oparciu o wysyłane do rodziców dzieci konspekty. W sytuacji, gdy z wiadomych względów rodzice dzieci, którzy nie mają żadnych kwalifikacji do nauczania dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych (studia kierunkowe + ukończone studia na kierunku pedagogika specjalna lub oligofrenopedagogika) nie było żadnej nauki i terapii w domu.

Zwracamy się, jako rodzice dzieci niepełnosprawnych z autyzmem o opracowanie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, we współpracy z Kuratoriami Oświaty i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi a także Rzecznikiem Praw Dziecka wytycznych dla szkół specjalnych, w jaki sposób powinno być organizowane kształcenie dzieci z orzeczeniami w trakcie pandemii koronawirusa, ze szczególnym uwzględnieniem ich potrzeb psychofizycznych. Domagamy się zorganizowania na terenie szkół jakiegokolwiek formy zajęć edukacyjnych, wychowawczo-rewalidacyjnych, czy też konsultacji dla dzieci, zwłaszcza tych, które w kolejnych latach zdawać będą egzaminy dla 8-klasistów, czy egzaminy maturalne, tym bardziej, że dzieci w szkołach specjalnych uczą się w małych, maksymalnie 3-4 osobowych grupach. Przy odpowiedniej organizacji pracy w szkole (nauka w jednej klasie lekcyjnej, wychodzenie naprzemiennie na przerwy, przebieranie się w sali lekcyjnej, a nie w szatni, częsta dezynfekcja rąk, mierzenie temperatury przed wejściem do szkoły, przynoszenie obiadów do klasy w opakowaniach jednorazowych) możliwe jest zorganizowanie procesu nauczania całkowicie na terenie szkoły, bez konieczności organizacji nauki w formie zdalnej. W sytuacji, gdy przebywanie w klasie 4 dzieci równocześnie byłoby zbyt dużym obciążeniem epidemiologicznym, być może byłaby możliwa nauka zmianowa, lub w formie hybrydowej (jeden dzień nauki w domu, drugi w szkole). Jako rodzice domagamy się wsparcia nas w procesie edukacji naszych dzieci, bo jak już wcześniej wspomnieliśmy, nie posiadamy wykształcenia kierunkowego w zakresie pedagogiki specjalnej i zwyczajnie nie jesteśmy w stanie w warunkach domowych zorganizować edukacji w sposób dostosowany do szczególnych potrzeb edukacyjnych naszych dzieci. Sprzeciwiamy się dalszej dezorganizacji życia rodziny, dalszego rujnowania zdrowia psychicznego naszych dzieci i doprowadzania do pogarszania się naszej sytuacji ekonomicznej – ze względu na konieczność sprawowania opieki na dzieckiem w trakcie, kiedy powinno przebywać ono w szkole i organizowania ich edukacji w warunkach domowych.

Z poważaniem